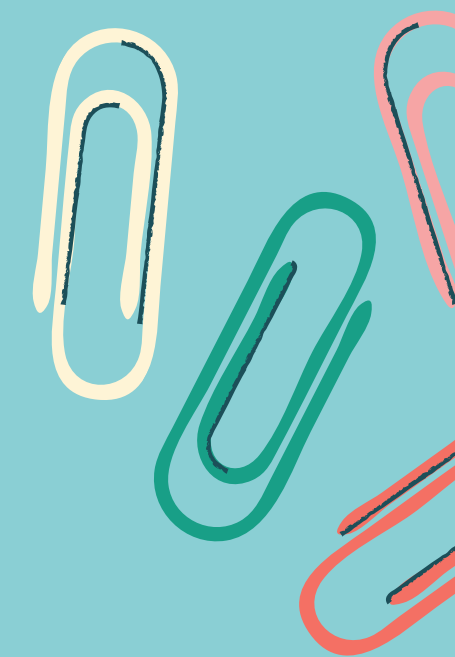

KHỞI ĐỘNG

Trò chơi "Đuổi hình bắt chữ"

Quan sát các hình ảnh sau và tìm cụm từ mô tả thích hợp.

Trắng như tuyết

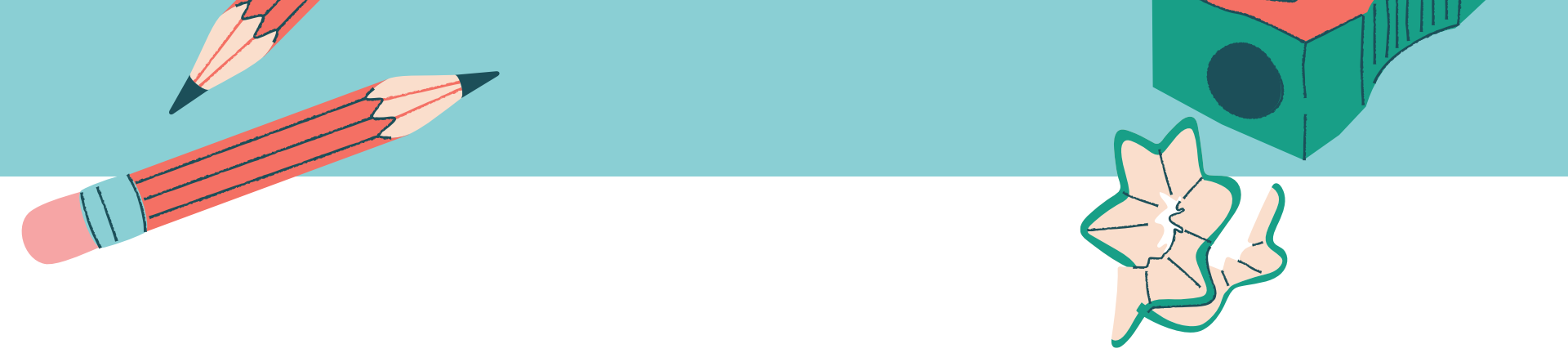

Nhanh như chớp

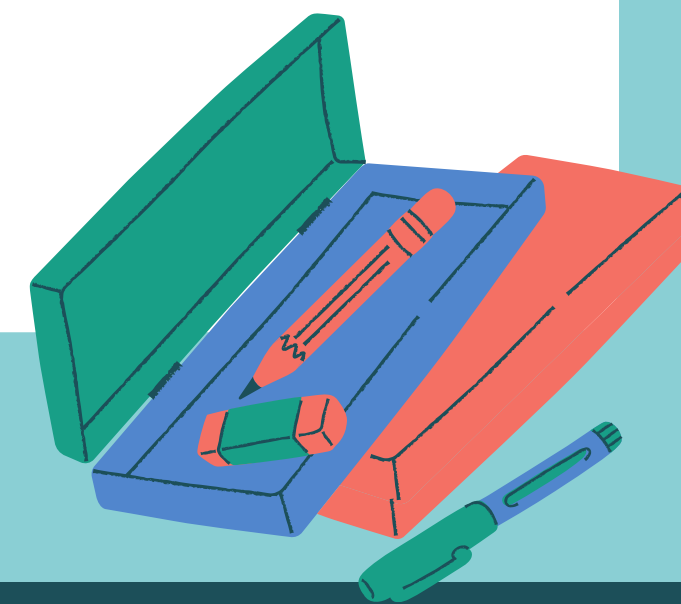
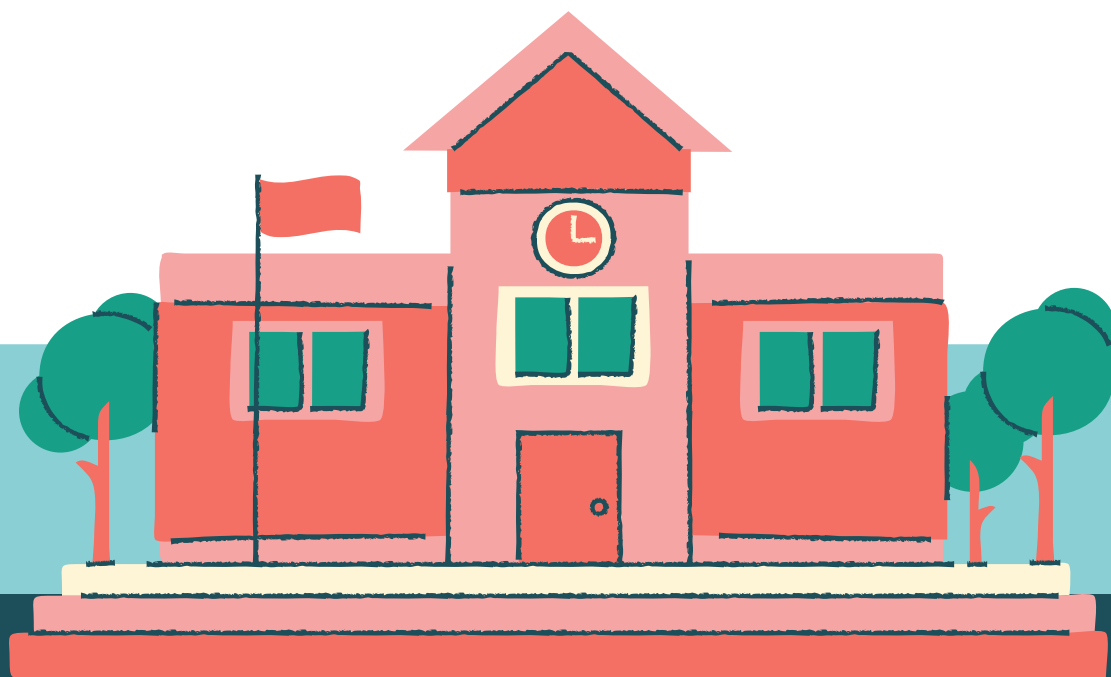
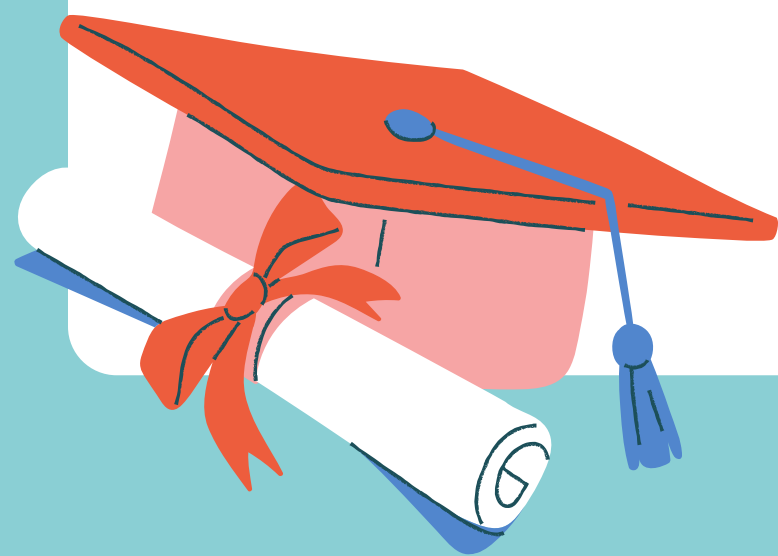
Nghĩ nát óc

Em có nhận xét gì về tính chất, mức độ trong các cách nói này so với cách nói bình thường? Nói như vậy để làm gì?

BÀI 6: TRUYỆN NGỤ NGÔN VÀ TỤC NGỮ
Thực hành tiếng Việt

BIỆN PHÁP TU TỪ
NÓI QUÁ - NÓI GIẢM NÓI TRÁNH

I. Đặc điểm và tác dụng của biện pháp tu từ nói quá, nói giảm - nói tránh

Yêu cầu:

- Thảo luận nhóm đôi, hoàn thành phiếu học tập số 1.
- Thời gian: 4 phút

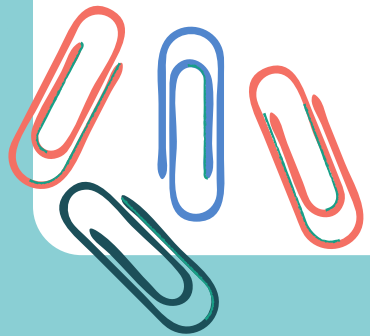
Nói quá

Đặc điểm

Biện pháp tu từ nói quá có đặc điểm: luôn phóng đại tính chất, quy mô của sự vật, hiện tượng được nói đến.

Tác dụng

- Gây ấn tượng đặc biệt.
- Tăng sức biểu cảm.

Nói giảm - nói tránh

Đặc điểm

Là biện pháp tu từ dùng cách diễn đạt tế nhị, khéo léo.

Tác dụng

Tránh gây cảm giác quá đau buồn, nặng nề hoặc tránh sự thô tục, thiếu lịch sự.

II. Thực hành biện pháp tu từ nói quá

- **Nhiệm vụ 1:** Chia lớp thành các nhóm 4 HS, đánh số thứ tự.

+ Nhóm chẵn: Đọc và thực hiện bài tập 1 theo phiếu học tập số 2

+ Nhóm lẻ: Đọc và thực hiện bài tập 3 theo phiếu học tập số 3

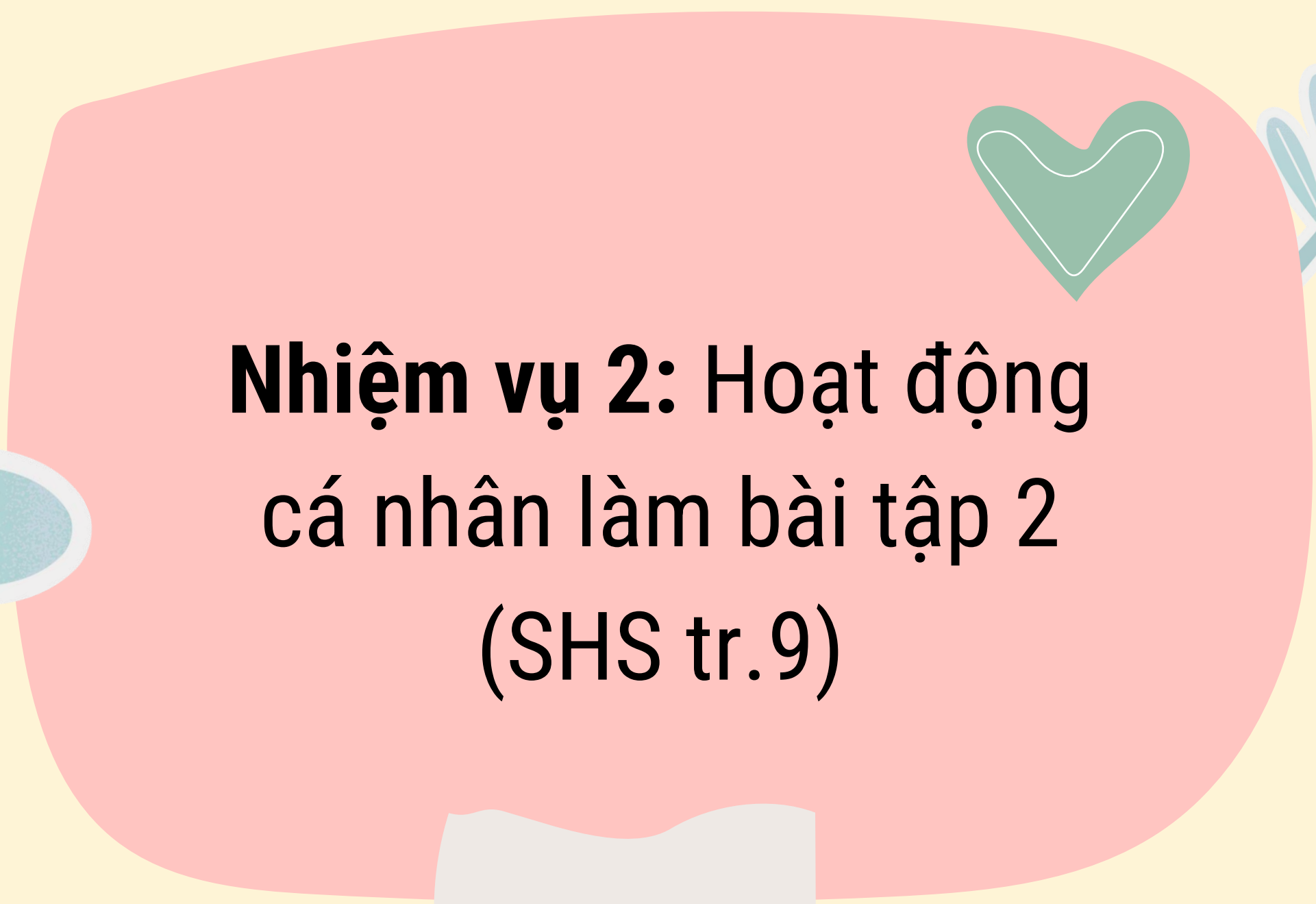
Bài 1 (SHS – tr10)

Câu	Biện pháp tu từ nói quá	Điều muốn biểu thị	Tác dụng
a	- <i>chưa năm đã sáng</i> - <i>chưa cười đã tối</i>	Nói đến mùa hè ngày dài, đêm ngắn và mùa đông ngày ngắn, đêm dài.	Gây ấn tượng mạnh, tăng sức biểu cảm để nói đến cảm quan về thời gian trong ngày của mùa hè và mùa đông.
b	<i>tát biển Đông cũng cạn</i>	Những việc to lớn, phi thường tưởng như phi thực tế đề có thể thành hiện thực.	Đề cao sự hòa thuận giữa vợ chồng trong gia đình, biểu thị sự hòa thuận thì việc khó thế nào cũng có thể làm được.
c	<i>mồ hôi thánh thót như mưa</i>	Mồ hôi nhiều, biểu thị sự vất vả trong việc cày cấy, làm nông.	Cho thấy được sự vất vả trong việc cày cấy, làm nông. Từ đó gửi gắm thông điệp về việc trân trọng những hạt gạo, bát cơm hay rộng ra là các sản phẩm nông nghiệp.

Bài 3 (SHS – tr10)

Câu	Biện pháp tu từ Nói giảm, nói tránh	Điều muốn biểu thị	Tác dụng
a	yên nghỉ tận sông Hồng	cái chết	Làm cho cách diễn đạt trở nên tế nhị, ý tứ, trang trọng, khiến cho cái chết đau buồn trở thành một sự hào hùng, mang dáng vẻ sử thi.
b	mất, về	cái chết	Tránh gây cảm giác quá đau buồn, nặng nề khi nói về cái chết của "ông" và "bà".
c	<i>khuất núi</i>	cái chết	Làm cho cách diễn đạt trở nên tế nhị, tránh sự thô tục, thiếu lịch sự về cái chết của cụ Bọ Ngựa già yếu.

II. Thực hành biện pháp tu từ nói quá

Nhiệm vụ 2: Hoạt động cá nhân làm bài tập 2 (SHS tr.9)

Bài 2 (Tr. 9)

Cách nói quá

- 1) Nghìn cân treo sợi tóc.
- 2) trăm công nghìn việc.
- 3) hiền như đất.
- 4) trói gà không chặt

Cách nói thông thường

- a) rất hiền lành.
- b) quá yếu, không quen lao động chân tay.
- c) rất bận.
- d) ở tình thế vô cùng nguy hiểm.

Bài 2 (Tr. 9)

Cách nói quá

1) Nghìn cân treo sợi tóc.

2) trăm công nghìn việc.

3) hiền như đất.

4) trói gà không chặt

Cách nói thông thường

a) rất hiền lành.

b) quá yếu, không quen lao động chân tay.

c) rất bận.

d) ở tình thế vô cùng nguy hiểm.

III. Vận dụng

Viết một đoạn văn (khoảng 5-7 dòng) nêu những điều tốt đẹp em đã tiếp nhận được sau khi đọc những truyện ngụ ngôn trong bài học này. Trong đoạn văn có sử dụng biện pháp tu từ nói quá hoặc nói giảm – nói tránh.

